

ERDÉLYI GAZDA

ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szombaton.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . . . 4 frt. | Félévre . . . 2 frt.

Az „Erdélyi Gazda“ előfizetőinek a „Méhészeti Közlöny“ is megküldetik ingyen.

Az erdélyi gazdasági egyesület tagjai a „Méhészeti Közlöny“-nyel együtt ingyen kapják.

Az erdélyrészi méhészegylet tagjai egész évre 3 frt, félévre 1 frt 50 krral fizethetnek elő.

Külön a „Méhészeti Közlöny“-re előfizetni nem lehet.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

KOLOZSVÁRT, BELKÖZÉP-UTCA 11. SZÁM.

Idé intézendők úgy a lap szellemi részét illető közlemények és hirdetések, valamint az előfizetések és hirdetési pénzek is.

Hirdetések és mellékletek a legolcsóbb árak mellett vétetnek fel.

Kéziratok nem adatnak vissza.

TARTALOM.

Gazdasági egyesületek és szövetségeik. IV. (vége.) Gróf Schweinitz Gyulától.

Törvényjavaslat a mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról.

A talajnedesség beszerzése, megtartása és felhasználása. Ruisz Gyulától.

Allattenyésztési szabályrendelet.

Egyleti élet.

Jegyzőkönyv az erdélyi gazdasági egyesület igazgató-választmányának Kolozsvárt, 1891 évi január hó 14-én tartott üléséből.

Kormányintézkedések.

A fűzvesző termelés előmozdítása.

Vegyes közlemények.

Aradi szárított marhatr gya. — Lencse-vetőmag. — Gyűjt-sünk havat gyümölcsfaink töve köré — Folly Victor banküzlete.

Piaczi értesítő.

Szerkesztői üzenetek.

Gazdasági egyesületek és szövetségeik.

Írta és mint javaslatot az erdélyi gazd. egyesület igazgató-választmányi ülésében felolvasta:

Gróf Schweinitz Gyula.

IV. (Vége.)

Továbbá a már fennálló vegyészeti kísérleti és a magvizsgáló állomást összeköttetésbe kellene hozni az egyesülettel.

Egészen eltekintve attól, hogy vegyészeti vizsgálatok már most igényeltetnek, — a mesterséges trágya szükségessége különösen a cukorrépa termelésnél fog beállani. Tehát sürgősen óhajtandó, hogy az itteni vegyészeti kísérleti állomás a gazdasági egyesülettel közvetlen kapcsolatba jusson és ott egy tisztviselő alkalmaztassék, miután máig nincs olyan egyéniség, ki az állomás vegyészeti teendőit direkt ismerné.

Ép így kellene a mag-ellenőrzési-állomást közvetlen összeköttetésbe hozni az egyesülettel. A hamisított trágya ép oly tömegesen kerül piacra, mint a csiraképtelen mag. Mert például tény az, hogy Amerikából olyan hamisított lóheremagot kaptunk, mely a lóheremagtól meg nem különböztethető apró kövecskékből állt; ép így hoztak kereskedésbe selyemhernyó-tojás helyett repczemagot. E téren is haladást kezdeményezni: direkt feladata az egyesületnek. A gazdák bizonyára igénybe fogják venni az állomást, mihelyt általánosan tudva lesz, hogy ilyen intézmény létezik.

A hallei vegyikísérleti és mag-ellenőrzési állomáson 1887-ben történt: 15,726 trágya-vizsgálat, 13,598 takarmány-vizsgálat; 138 esetben vizsgáltak vörös lóhert és 99 esetben luczernát. Ebben az időben a hallei állomáson mint vegyészeti asszisztens Békésy Sándor ur működött, Kolozsvárról.

A rövid idő óta fennálló itteni kísérleti állomás, dacára annak, hogy létezése még nem köztudatu, mégis gyakran igénybe vétetett.

Tekintettel arra, hogy a mezőgazdasági előhaladást minden irányban kezdeményezni kell; tekintettel arra, hogy a gazdasági egyesületeknek használható előnyöket kell hogy tagjaik számára nyújtaniok és oda törekedniök, hogy az egyesületi működés az üzemek követelményeinek megfelelőleg legyen berendezve: — mindezekre való tekintettel van szerencsém javasolni

1. Azon megyék főispánjait, a melyekben még nincsenek egyesületek, kéjje föl az erdélyi gazdasági egyesület, hogy sziveskedjenek oda hatni, hogy az illető megyében gazdasági egyesület létesüljön.

2. A fennálló gazdasági egyesületekhez intéztessék barátságos felszólítás abban az érdekből, hogy szükségesség és lehetőség szerint egyesületek alakittassanak.

3. A járási és helyi egyesületekre vonatkozólag minta-alapszabály szerkesztendő és hozandó nyilvánosságra.

4. Mindenekelőtt az itten működő gazdasági egyesületekhez intézendő azon felhívás, hogy ekként a mezőgazdasági érdekek hatékonyabban és egyesült erővel legyenek szolgálhatók, mely célra a különböző erdélyrészi városokban vándorgyűlések is rendezendők, valamivel kiterjedtebb programmal, mint a melyenek az eddigiek voltak.

5. Az erdélyi szász egyesület barátságosan felszólítandó, hogy járási egyesületeivel együtt a szövetséghez csatlakozzék.

6. Továbbá körirat intézendő a magyarországi összes gazdasági egyesületekhez, melyben fölkérendő, hogy ugyanazonos gazdasági érdekű vidéken hasonló szövetségessé egyesüljenek.

7. Oda hatni kellene még, hogy valamennyi szövetségessé összeköttetésbe jusson a budapesti országos gazdasági egyesülettel, vagy más testülettel, hogy ez által Magyarország gazdasági közös érdekei megfelelően képviselve lehessenek.

Az erdélyi gazdasági egyesület törekedjék továbbá elérni, hogy a többi gazdasági egyesületekkel egyértelműen:

a) a megyékben korlátolt felelősségű mezőgazdasági takaré- és kölcsönpénztárak állittassanak;

b) folyó számlák nyitására és a megyei takaré- és kölcsönpénztárak részére való kölcsönök engedélyezésére, legelsőben Kolozsvártt központi szövetségi kölcsönpénztár állittassék, szintén korlátolt felelősség mellett; e központi pénztár egyuttal a fogyasztási egyesületeknek fizetési helyül szolgálja.

9. Hogy továbbá a mezőgazdának lehetővé tétessék és megkönnyítettessék a termelési anyagok, eszközök, gépek stb. bevásárlása, ugy szintén a gazdasági termelés együttes eladása:

a) minden megyében, sőt — a hol a körülmények megengedik — minden járásban gazdasági fogyasztási egyesület alakítandó, korlátolt felelősséggel; és ezzel kapcsolatban, legelsőben Kolozsvártt;

b) egy központi fogyasztási egyesület alakítandó, mely foglalkozik gépek és eszközök beszerzésével is;

c) a közös érdekek megbeszélése és képviselése, a berendezések és üzletvitel tökéletesítése, új szövetségek alakításának kezdeményezése, az egyes szövetségeknél megejtendő könyv- és pénztárvizsgálatok céljából — az összes szövetségek egyelőre egy főszövetségessé egyesítendő, Kolozsvár székhellyel.

10. Tekintve azt, hogy az itteni vegyikísérleti állomás, holott még csak egy év óta áll fenn, már meglehetősen kiterjedt mértékben vétetik igénybe s ekként bebizonyult, hogy az állomás létesítésével egy tényleg meglévő szükséglet elégettett ki; bátorkodom indítványozni, hogy — miután az állomás teendőire voltaképen senki sincs speczialiter kirendelve — a gazdasági egyesület azon kéréssel forduljon a m. kir. földmívelési-miniszterhez, hogy egy tisztviselői állás szervezése által a vegyikísérleti állomás abba a helyzetbe hozassék, hogy a fokozottabb igényeknek is megfelelőhessen, továbbá, hogy a kolozsmonostori mag-ellenőrzési állomás a vegyikísérletivel kapcsolatba hozassék, még pedig úgy, hogy különbség nélkül minden vizsgálati kérés a vegyikísérleti állomáshoz intéztessék, mely aztán a továbbiak fölött rendelkezik.

Gondoskodni kellene arról is, hogy ez intézetek létezése köztudomásúvá váljék és a vizsgálatok díjszabása úgy a gazdasági egyesületeknek, mint a hírlapoknak közzététel végett megküldessék s az egyesületeknél olcsó áron megszereshető legyen. Ezenkívül e kérdésben dr. Fabiny Rudolf e. tanár ural egyetértőleg kellene eljárni.

11. Végül sürgősen szükséges volna, hogy az erdélyrészi gazdasági egyesületek szövetsége a helybeli m. kir. államvasuti üzletvezetőséggel esetről-esetre érintkezésbe lépjen, hogy az itteni gazdasági terület forgalmi érdekei kellőképp képviselve legyenek, a mi az új áru-díjszabás életbeléptetése után is szükséges eljárásnak fog fenmaradni.

Megjegyzem, hogy az összes szövetkezetek alapszabályai, kereskedelmi törvényünknek megfelelően — és a mi a fősövetkezetet illeti: az egyletekre vonatkozó határozmányok tekintetbe vételével — ki vannak dolgozva, rendelkezésre állanak továbbá az ügykiviteli szabályok stb. is.

Bátorkodom a tisztelt választmányhoz azon kérést intézni, hogy a javaslatokat általánosságban elfogadni és azokat behatóbb tárgyalás és jelentéstétel céljából egy albizottsághoz utasítani sziveskedjék.

Törvényjavaslat

a mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról.

1. §. Mesterséges bort készíteni, illetve gyártani, ugyszintén ily bort árusítani, vagy bármi módon forgalomba hozni, tilos.

2. §. Mesterséges a bor, ha az nem kizárólag szőlőnedvből, hanem víznek, 90%-on aluli szesznek, szőlőcukornak, borkősavnak, gliczerinnek, sacharinnak, anilinnak, vagy fest-anyagoknak összetételéből állítottatott elő, vagy ha a szőlőnedvből előállított borhoz ily anyagok kevertetnek.

A keresk. ügyi minister felhatalmaztatik, hogy rendeleti uton még más anyagokat is olyanokul jelölhessen, melyeknek összetétele, vagy a szőlőnedvből előállított borokhoz való keverése a bort mesterséges borra minősítik s hogy a jelen törvény rendelkezéseit az ily anyagokkal vegyített borokra is kiterjeszthesse.

3. §. Mesterséges a bor akkor is, ha a szőlőnedvből előállított bor mennyiségének szaporítása végett s forgalomba hozatal céljából vízzel mesterséges módon kevertetik.

4. §. Külföldi mazsolaszőlővel, vagy tiszta jegeczezett cukorral édesített, vagy legalább 90%-ra finomított szesz hozzáadásával javított természetes bort: „tokaji“, „hegyaljai“ vagy „szomoródni“ elnevezés alatt áruba bocsátani — tilos.

5. §. Kihágást követ el és a mennyiben cselekménye a büntető törvények, vagy a közegészségügyi törvény szerint súlyosabb beszámítás alá nem esik, 300 frtig terjedhető pénzküntetéssel büntetendő, az —

a) ki a 2. §-ban körülírt mesterséges bort forgalomba hozza;

b) ki a természetes bort, mennyiségének szaporítása végett áruba bocsátás céljából vízzel keverte;

c) ki a 4. §-ban említett édesített és feljavított borokat „tokaji“, „hegyaljai“ vagy „szomoródni“ elnevezés alatt áruba bocsátja.

6. §. Kihágást követ el és a mennyiben cselekménye a büntető törvénykönyvek, vagy az egészségügyi törvény határozmányai szerint súlyosabb beszámítás alá nem esik, — 300 frtig terjedhető pénzbüntetéssel és 30 napig terjedhető elzárással büntetendő: ki a 2. §-ban említett mesterséges bort — forgalomba hozatal végett készíti.

7. §. Az 5. és 6. §§-ban felsorolt kihágások megbüntetésére az 1880. XXXVII. t.-czikkben említett bíróságok, Horvát-Szlavonországban pedig a kihágások elbírálására hivatott hatóságok illetékesek.

8. §. Ha a jelen törvény 5. és 6. §§-aiban említett kihágások gyanuja támad, vagy ez irányban feljelentés tétetett, a vizsgálatot meg-

bizott közegek az illető borból bepecsételt mintát kötelesek venni és egyszersmind azon bormennyiségeket, melyekből a minták származnak, jegyzőkönyvileg megállapítják és összeírják.

További lépések a bortulajdonosok ellenében, — nevezetesen lefoglalás vagy zárlat — addig nem rendelkezhetők el, míg a kérdéses borok mesterséges volta, vagy hamisítása, az illetékes szakértő-bizottság által meg nem állapítottatott.

9. §. A borok szakértői vizsgálása a kereskedelemügyi minister, a földművelésügyi miniszterrel, illetve Horvát-Szlavonországokra nézve a horvát-szlavon-dalmátországi bánnal egyetértve, szakértőkből alakított állandó és vegykísérleti állomással felszerelt bizottságokat állít fel, mely bizottságok megalakítása, szervezése és eljárása iránt a kereskedelemügyi minister a földművelésügyi miniszterrel, illetve bánnal egyetértőleg, rendeleti uton fog intézkedni.

E bizottság határozatai a kihágási eljárás alapjául szolgálnak.

10. §. A fennálló törvények és rendeleteknek az egészségre ártalmas, vagy veszélyes cikkek gyártására, elárúsítására, vagy forgalomba hozatalára vonatkozó határozmányai a jelen törvény által nem érintetnek.

11. §. A jelen törvény határozmányai a magyar korona országainak területén forgalomba hozott külföldi, gyártott borokra nézve is alkalmazandók, még az esetben is, ha azok — mint mesterséges borok vannak jelölve.

12. §. Ezen törvény kihirdetése napjától számítandó három hó múlva lép életbe és végrehajtásával a kereskedelemügyi, a földművelésügyi és az igazságügyi minister, Horvát-Szlavon országokra nézve pedig a horvát-szlavon-dalmátországi bán bizatnak meg.

*****

A talajnedvesség beszerzése, megfartása és felhasználása

III.

3. A talajnedvesség okszerű felhasználása a hengerrel szabályozható.

Sokan azt hihetnék, hogy mert a borona védelmére keltem: azt is állítom, hogy tehát a henger tavasszal egészen elvetendő! Sőt ellenkezőleg: a hengernek rendkívüli fontosságát, ha helyén alkalmaztatik, én is hirdetem. A figyelmes olvasó már az előadottakból is sejdítheti, hogy a földművelő kezében, a borona mellett a henger egyáltalán nem nélkülözhető, mert ez az eszköz az, melylyel a föld víztartalmának felhasználása a szükséglet mérve szerint szabályozható. Vajmi gyakran fordulnak elő olyan különös célok, a melyek a földben beraktárolt vízmennyiségnek nagyobb mérvű felhasználását igényelik; ilyen esetekben a tavaszi hengerelés el nem maradhat. Nehezen dagadó magvaknál vagy késői vetésnél, ha a csirázást gyorsítani és a magvak egyenletes kikelését biztosítani kívánjuk: vetés után az ezen cél elérésére szükséges víztöbbletet hengereléssel vezetjük a magágyhoz. Felfagyott őszi vetéseket csakis hengereléssel vagyunk képesek helyrehozni. Az őszi vetések vidor tenyészetének előmozdítására szintén a henger alkalmaztatik, tavasszal mindjárt, a mint a föld annyira megszikkadt, hogy a henger kár nélkül rámehet. Hantos földön a rögöket, mikor még omlósak, hengerrel kell a kasza útjából eltávolítani.

Aszályos időben, a hervadás meggátolására a henger nyer alkalmazást. . . .

Nem soroltam fel ezzel mindazon eseteket, melyekben a henger haszonnal alkalmazást nyerhet. A mit felsoroltam, az is elegendő arra, hogy a henger fontos szerepét kétségen kívül igazolja. Hangsúlyozom azonban, hogy használata mindig karöltve járjon a boronával. Szükséges, hogy a mint a használata által föltételezett hatás eléretett, illetve a földből a kitűzött célznak megfelelő vízmennyiség felhasználattott: a további fokozott vízelhasználásnak boronálás által újból gát vettessék.

Az eke, borona és henger, a földművelés szolgálatában hatásukra nézve egymást kölcsönösen kiegészítik. Csupán rajtunk áll, hogy a magunk és a közvagyon hasznáért e kölcsönös hatást okosan kihasználjuk. Erre kívántak e sorok a gondoskodó gazdának némi útmutatással szolgálni.

Ruisz Gyula.

*****

Állattenyésztési szabályrendelet

Csikmegye törvényhatósága legközelebb tartott közgyűlésén a szarvasmarha- és sertés-tenyésztésről szóló megyei szabályrendeleteket a gazdasági egylet indítványára olyképen módosította, hogy a tenyészállatok beszerzését, tartását és használatát az állattenyésztés érdekében az eddiginél szigorubb feltételek betartásától teszi függővé. A tenyészállatok összeírására nézve a szabályrendelet jövőre úgy intézkedik, hogy községenként a tehen és kocza tulajdonosok névszerint sorolandók fel s a kimutatást a községi képviselő testület s nem mint eddig a községi előljároság, készíti.

Ezzel eleje lesz véve azon általános vizsgálásnak, hogy a községi előljároság sommás kimutatásában évenként rendszeren csak annyi számu tehenet és kocsát jelentett be, mint a hánynak megfelelő bikával és kannal rendelkezett, a mivel ugyan a községnek mint ilyennek kedvezett ugyan, de kiszámíthatlan kárt okozott a községi gazdaközönségnek. Kimondja a módosított szabályrendelet azt is, hogy jövőre csak oly tenyészbikák vásárolhatók a községek által, melyek tenyészigazolvánnyal vannak ellátva s a legközelebbi szemlék alkalmával minden kifogástalan tenyészbika és kan ilyen igazolványt kap. Ilyen igazolvány nélküli állatok a tenyésztésből kizáratnak. Fontos kísérlet tétetik az új szabályrendeletben a községenként felállítandó tenyészállat-alapok létesítése iránt is, a mennyiben ilyen alap minden községben létesítendő lesz. Az alap bevételeit képezik évenként a minden tehen után 10 kr. és minden kocza után 5 kr. befizetendő hozzájárulás. Ez összeg a községi bíró által kezeltetik s mindaddig szaporítandó és kamatoztatandó, míg az összegnek tenyészállatok tartása és beszerzésére leendő elfordíthatása iránt a törvényhatósági bizottság külön nem rendelkezik, illetőleg arra engedélyt nem ad.

Az így begyűlendő összeg egyelőre csekélynek látszik ugyan, de szakszerűleg ki van számítva, hogy lelkiismeretes kezelés mellett 20 év alatt oly összegre rug az egész vármegyében, melynek kamataiból az összes tenyészbikák és kanok tartási költségei fedezhetőek lesznek. Csak üdvözölni lehet a lelkes vármegyét ily kezdeményezések terén, melylyel mint tudjuk, a legelső helyen áll az országban.

Egyleti élet.

Jegyzőkönyv

az erdélyi gazdasági egylet igazgató-választmányának Kolozsvárt, 1891. évi január hó 14-én tartott üléséből.

Elnök: Szabó József e. elnök;
jegyző: Szakáts Péter e. titkár.

Jelen voltak: báró Jósika Gábor e. alelnök, gr. Bánffy György, gr. Béldy Ákos, Dávid Antal, Filep István, Jakab László, Nagy Lajos, Reich Albert, Ritter Gusztáv, gróf Schweinitz Gyula, Szabó Sámuel, Szenkovich Márton, Szentgyörgyi Lajos, dr. Szentkirályi Ákos, Tóth Zsigmond, Vörös Sándor.

Elnök annak alkalmából, hogy ez az új évben az első összejövetel, üdvözlí a jelen lévő tagokat és boldog újévet kíván, melylyel az ülést megnyitja.

1. Olvastatott a múlt ülés jegyzőkönyve. — Tudomásul vétetik. A mai jegyzőkönyv hitelesítésére fölkéretnek Tóth Zsigmond, Reich Albert és Jakab László tagtársak.

2. Gróf Schweinitz Gyula indítványozza, miszerint:

a) Szereztetnének be a vámhivataloktól adatok az iránt, hogy mennyi ló és mily vámtételek mellett vitetik ki évente az országból s a kivitt mének és kanczák száma egymáshoz viszonyítva tüntetessék fel, hogy így látni lehessen a tenyész-lovaink iránti keresletet.

b) Intéztessék kérés illetékes helyre az iránt, hogy utasítsanak a katonai lószorozó bizottságok, mikép a vásárlások alkalmával a tenyésztőkkel szemben culansabbul járjanak el.

Többek hozzászólása után határozatott:

a) A vámhivatalokhoz megkeresés fog intézteni a kivitt lovak számának nemek szerinti közlése iránt,

b) ép úgy megkeresés intéztetik a „Remontirungs Inspectorhoz“, miszerint a lóvásárló tiszteknek a vételnél engedjen szabadabb kezét és tulszigorított felelősségüket mérsékelje.

3. Györgyfalva község lakóssága, vonatkozva a múlt év nyarán őket ért s gyümölcs-fáikban sok kárt tett jégverésre, részint szenvedett kárak pótlására oltványokat, részint pedig létesíteni szándékolt faiskolájokhoz vadonczokat kérelmeznek az egyleti köztelekről, valamint ezeknek a kormánytól való kieszközölését is kéri. — Minthogy annak idején a kiküldött bizottság jelentése úgy szólt, hogy a kár nem olyan nagy, mint az az első pillanatra látszhatott, kérvényezők pedig csak általánoságban beszélnek és a szükséglet mennyiségét számokkal nem jelzik, a kérés véleményezés végett kiadatik a kertészeti szakosztálynak azzal, hogy az egyleti köztelekről netán javaslatba hozandó csemeték számát és árát is állapítsák meg bizonyos cautélák mellett.

4. A tordai állami bikanevelő-telep felügyelősége tudatja, hogy ministeri rendelet folytán 100 kiló lenese-vetőmagot küld. — Köszönettel fogadtatik és a jelentezők között termelésre kiosztatik.

5. Timár Károly alapító tag kéri, hogy a Tordáról küldendő lenese vetőmagból részesíttessék. — Előjegyeztetik és annak idején a megfelelő mennyiség részére elküldetik.

6. Ministerium 69,694 1890. sz. a. loiratot intéz a füzvessző termelése érdekében. — Lapban közlendő.

7. Az orsz. tejgazdasági felügyelőség m. é. 128 sz. a. tudatja, hogy a sárvári tejgazdasági szakiskolán a második tanfolyam január 15-én kezdődik. Egyuttal tudatja az iskola célját. — Lapban közlendő.

8. Ministerium 74,716/1890. sz. a. tudatja, hogy a Francziországban uralgó black-rot (fekete rothadás) szőlőbetegség miatt a szőlővessző behozatalt egy évre betiltotta. — Tudomásul vétetvén, közlendő.

9. Ministerium m. évi 74,715. sz. körirattal a filloxera ellen védekező szövetkezetek létesítésére buzdít s erre minta-alapszabályokat küld. — Lapban közlendő.

10. Neumann Testvérek aradi szeszgyárosok ajánlják marhahizlaldájuknak a levegőn szárított trágyakészletét kocsirakományonként 150 frtért. — A lapban közlendő.

11. Horváth Albert Radnóthról 8—10 ezer olasz rizling szőlővesszőt kínál eladásra. — Ministeriumhoz bejelentendő.

12. Ministerium m. évi 74,136. sz. a. tudatja, hogy a monostori gazd. tanintézetben a Vitályos György távoztával megürült ösztöndíjat az egylet által is ajánlott Boros Károlynak adományozta. — Tudomásul szolgál.

13. Az EMKE a januári magyar szinicyclus pártolására hív fel. — Tudomásul vétetik.

14. A titkár a rendes tagok sorába ajánlja Gáspár József, Rucska Lajos és Ugron Gáspár urakat s bemutatja az általuk szabályszerűen kiállított tagsági kötelezvényeket. — Örömmel üdvözlöttek a tagok sorában. Kötelezvényeik a pénztárhoz átteendőek.

15. Az orsz. gazd. egylet küldi a múlt évben Szajolon rendezett aratógép-versenyéről szóló jelentést. — Tudomásul szolgálván, köszönettel könyvtárba tétetik.

16. Keresked. minister m. é. 71,618. sz. a. küldi a mesterséges borok készítése és tilalmazásáról szóló törvényjavaslatot s az ez ügyben január hó 30-án tartandó értekezletre egy-két megbízott kiállítását kéri. — A javaslat iránti vélemény-nyilvánításra Szabó Sámuel elnökle alatt Tuba Lajos és Eöry Tivadar tagtársakból álló bizottság küldetik ki, az egylet képviselésére pedig fölkéretnek gróf Haller Jenő és Bokros Elek tagtársak.

17. A fogarasmegyei gazd. egylet küldi a földm. ministernek m. évi 74,675. sz. a. hozzá intézett leiratát, mellyel a hátralékban lévő 500 frt állattenyésztési pótlósszeg befizetése alól fölmenti. — Tudomásul vétetik.

18. A steiermarki gazdasági egylet küldi a február 4-én tartandó közgyűlésének programját — Az anteactákból után nézendő, hogy az előtt ki képviselte a nevezett egylet gyűlésén egyletünket és az erre újlag felkérendő.

19. Olvassatik Bartha Imre egyleti szolgának lakáspénz adományozása iránt beadott kérvénye. — Kérelmezőnek lakáspénzül évi 60 frt, negyedévi részletekben leendő kifizetés mellett, megszavaztatik azzal, hogy köteles leendő magának benn a városban, az egyleti hivatal közelében tartani lakást.

20. Olvassatik a kertészeti szakosztály elnökének az iránti előterjesztése, hogy az oltvány-kedvezmény adása iránti határozat hozatal halasztatnék a jövő ülésre, mely ideig a szakosztály is beadandja véleményes jelentését. — Az ez ügybeni határozat hozatal a jövő választmányi ülésre elnapoltatik.

21. A titkár határozatot kér a folyó évre megrendelendő lapok iránt. — A folyó évre a következő lapok megrendelése határoztatik: Egvetértés, Gazdasági Lapok, Földmívelési Érdekeink, Falusi Gazda, Gyakorlati Mezőgazda, Mezőgazdasági Szemle, Kertészeti Lapok, Borászati Lapok, Szárnyasaink, Veterinarius, Landwirthschaftliche Zeitung, Praktische Landwirth Der Weinlaube, Pomologische Monatshefte.

22. Olvassatik az egyleti pénztárnoknak a múlt havi pénzforgalomról szóló jelentése, mely szerint a deczember havi összes bevételek 1906 frt 55 krt, az összes kiadások 1325 frt 11 krt tettek és így átvitetett január hóra készpénz 581 frt 44 kr. — Tudomásul vétetik.

23. Az orsz. gazdasági egylet küldi a kiadásában legutóbb megjelent három drb. szakmunkát. — Tudomásul szolgál.

24. A titkár bemutatja az „Erdélyi gazda“ új kiadását és annak támogatását és ajánlását kéri. — Az „Erdélyi gazda“ új kiadása, mint a melynek eddig megjelent számai teljes elismerést érdemelték, melegen üdvözlöttek és a gazdaközönség figyelmébe ajánltatik, mint pártolásra érdemes.

25. Elnök jelenti, miszerint a hátrálékok ügyének rendezésére kiküldött bizottság, valamint az új bányatörvény-javaslatnak a köszönügyet illető szakasza tárgyalására fölkért szakértő bizottság a jövő héten fog ülésezni; — a gazdasági egyletek reorganizációja iránt gróf Schweinitz Gyula ur által tett javaslat tárgyalására kiküldött bizottság azonban csak akkor ülhet össze, ha az erre vonatkozó szabályzatok is készen lesznek. — Tudomásul vétetik.

26. Elnök utalva ama visszásságra, hogy az országos vásárokról vonatkozólag közkezen forgó jegyzetekben, naptárakban stb. csupán a kirakó vásárok napja van jelezve, maguknak a gazdaközönségre nagy fontossággal bíró állatvásároknak az ideje pedig nemcsak, hogy biztosan feltüntetve nincs, de gyakran még a régi szokástól is eltérő időben tartatnak meg és erre nézve sokszor csalódásba esik úgy az eladó, mint a vevő, indítványozza, hogy a vásárok idejének fixirozására tétetnének lépések az egylet által és az azoknak megállapított pontos idejére vonatkozó adatok gyűjtessenek össze és közöltessenek.

Többek hozzászólása után — határozatott: A marhavásárok napjának fixirozása végett tétessék fölterjesztés úgy a földmívelés-, mint a kereskedelemügyi ministerekhez; a vásártartásra jogosult városok és községektől pedig szereztessenek be a vásárok biztos napjára vonatkozó adatok.

27. Elnök indítványára — az e részben már fennálló választmányi határozat kapcsán a titkárnak segítség alkalmazása engedélyeztetik.

28. Dr. Szentkirályi Ákos betérjeszti és olvassa a baromfitenyésztés ügyében kiküldött bizottságnak jelentését. — A választmány a jelentést egész terjedelmében magáévá teszi és a ministeriumhoz fölterjeszti, a bizottságnak munkálkodásáért pedig köszönetét nyilvánítja.

Több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést bezárja.

Kmf.

Hitelesítik:
Tóth Zsigmond,
Jakab László,
Reich Albert.

Szabó József,
egyleti elnök.
Sz. Szakáts Péter,
egyleti titkár.

Kormány-intézkedések.

A fűzvesző termelés előmozdítása érdekében a földmivelségi miniszter az összes vármegyei gazdasági egyletekhez a következő leíratot intézte:

A gazdák érdekeinek szempontjából kívánatosnak találtam azt, hogy ama különböző gazdasági mellék jövedelmi források, illetve termelési ágak művelése, — melyek ez ideig, főleg a termény értékesítése körül ütköztek akadályokba — előmozdittassék az által, hogy a termények értékesítése az érdekelt gazdáknak megkönnyíttessék.

Az említett szempontból a fűzvesző-termelés körül is segítségére kívánok lenni az érdekelt gazdáknak.

A kosárfonó-ipar, mely éppen e termény feldolgozásával foglalkozik — hazánkban ez idő szerint túlnyomóan rab-ipart képez és mint ilyen, leginkább a fogházakban összpontosul.

Ugyanezért a gazdák is, kik ezen gazdasági terményt, t. i. a fűzveszőt óhajtják értékesíteni, ezen terményeik számára véleményem szerint első sorban éppen e kosárfonó-ipart üző fogházakban találhatnának legkedvezőbb értékesítési piacot.

Az említett célból — általam tervezett intézkedések körül a gazdasági egyesületnek közreműködését is igénybe venni óhajtván e részben a következőkről értesítem a gazdasági egyesületet.

Hogy a termelők fűzvesző-terményeinek a fogházak utján értékesítése megkönnyíttessék és viszont, hogy az egyes fogházak igazgatóságai idejében gondoskodhassanak fűzvesző szükségleteik beszerzéséről, — az igazságügyi miniszter ural történt kölcsönös megállapodáshoz képest, a következő eljárás állapított meg.

A kir. ügyészségeknek a vásárlás útján beszerzendő — fűzvesző szükségleteit feltüntető kimutatások általam minden év december hó végeig meg fognak küldetni a gazdasági egyesületnek.

Ezen kimutatások alapján — a gazdasági egyesület által a lehető kiterjedt módon — felhívandók a termelők szállítási ajánlataiknak a gazdasági egyesülethez leendő benyújtására.

A szállítandó fűzveszők minőségére és árára nézve megjegyzendő, hogy: a fűzveszőnek 1½—2 mtr. hosszúnak kell lennie, egy csomó mintegy 1000 darabot tartalmaz, körülbelül 30 cm. átmérővel. Egy ily csomónak a vételára és pedig a lehéjazott vessző 30 krban, a héjjazatlan vessző pedig 25 krban állapított meg.

A termelők ajánlatai minden év január hó végeig nyújtandók be a gazdasági egyesülethez.

Az ajánlatokba felveendő:

1. a termelő neve, lakása (vármegye, járás, község, vasútállomás);

2. a rendelkezésre álló fűzvesző-készlet mennyisége;

3. a fűzvesző minősége, a fajta neve, vagy annak durva vagy finom kosárfonásra való alkalmazhatása, úgy az is, vajon a vessző héjjazott, vagy héjjazatlan állapotban szállíttatik?

4. a fűzvesző hosszúsága;

5. a szállítás határideje;

6. kötelező nyilatkozat arra nézve, hogy a szállító a minőség, mennyiség és a határidő megtartása tekintetében pontosan jár el.

A beérkezett ajánlatok a gazdasági egye-

sület által február 15-ig, ha esékélyebb készlet-ről van szó, a legközelebbi kir. ügyészséghez, ha pedig nagyobb tömegek ajánlatnak, ez esetre az egyesület székhelyéhez közel fekvő több kir. ügyészségnek, esetleg az összes kir. ügyészségeknek közvetlenül megküldendők.

Ezen ajánlatok alapján a kir. ügyészségek fűzvesző megrendeléseiket közvetlenül az illető termelőnél megteendik, esetleg a gazd. egyesületnek megküldendik és a megrendelésről a szállítás eszközlése végett a gazdasági egyesület által az illető termelők értesítendők.

Miután a fogházak csakis korlátolt mennyiségű fűzveszőt fogyasztanak, némelyikük pedig saját vagy bérelt fűzfateleppel bir, melyben szükségletét vágatja, megtörténhetik, hogy jelentékenyebb fűztömegek ezen úton értékesíthetők nem lesznek.

Azért késéggel kijelentem, hogy a gazdasági egyesületekhez a termelőktől beérkezendő ajánlatokat, ha azok velem is közöltetnek, a ministerium hivatalos közlönyében, esetleg más úton is az érdekelt körök tudomására hozandom.

Felkérem az egyesületet, hogy a tervezett intézkedéseket hozza a gazdaközönség tudomására s a jelen körirat értelmében tett lépéseiről tegyen jelentést.

Gr. Bethlen.

Vegyes közlemények.

— Aradi szárított marhatrágya Neuman testvérek, a kiknek Aradon nagy szeszgyáruk és marhahizlaldájuk van, ajánlatot nyújtottak be az erdélyi gazdasági egylethez, melyben ajánlják a hizlalóikból kikerülő, pusztán a levegőn szárított (természetes) marhatrágyájukat darabokban, melynek elszállítása zsákokban történik. Ára az aradi vasútállomásnál átadva kocsiakománnyonként (100 métermázsza) 150 frt, a zsákok árát bele nem számítva. A szállítás Aradtól Kolozsvárig 34 frt 60 kr. s így ezen mennyiség a kolozsvári, vagy Erdély hason távolságu más állomására szállítva összesen 184 frt 60 krba kerül. Mi gratulálunk Neuman testvéreknek ezen vállalatához, melylyel versenyt nyitnak Saxlónak és megakadályozzák, hogy temesvári szárított marha-trágyájuknak horribilis áron való eladásával Magyarország gazdaközönségét továbbra is kiaknázhassák. Ha a Neumanék trágyájának vegyelmzéséről (növénytápanyag tartalmáról) tájékozva leszünk, bővebben fogunk vele foglalkozni.

— Lencse-vetőmag. A földmivelségi miniszter 100 kiló lencsét küldetett az erdélyi gazdasági egyletnek a tordai állami gazdaságból azzal, hogy az az egylet jelentkező tagjai között öt-öt kilónyi mennyiségben termelésre osztassák ki. Ezen lencse eredeti stockeraui mag után másod izben történt vetés eredménye és ép oly szép és nagyszemű, mint az eredeti stockeraui. A részesülni kívánó egyleti tagok, a kik kötelesek lesznek a vetőmagot a nyerendő terméskből visszaszolgáltatni és a termelés eredményét közölni, az egylet titkári hivatalában jegyeztethetik elő magukat. A mag kiosztása a jelentkezés sorrendjében történik.

— Gyűjtsünk havat gyümölcsfáink töve köré. Ki ne tudná, hogy gyümölcsfáink a nyáron át tartó szárazság miatt mennyit szenvednek. Hányszor volt alkalmunk látni, hogy e miatt egész termésüket fejletlenül lehullatták. Tehát ezt megakadályozandó, biztosítsuk gyü-

mölcsfáink részére a téli nedvességet, a mi most igen könnyen, kevés költséggel meg is tehetünk. A gyümölcsfák töve körül, az összes rendszeresen felásott és tányérrá alakított talajra hányjunk havat 2 méter szélesen és 1 méter magasan, jó keményre összenyomva. A nagyobb fejlődésű és szélesebb koronával bíró almafák töve köré még szélesebbre is rakható. Az így összegyűjtött hó lassan olvad el és az a tányérrá alakított talaj által fölfogtatván, annak mélyébe, a gyökerekhez jut, honnan, kivált ha még tavasszal a fák töve körét szalmatörökkel, vagy pelyvával hintjük be, nem párologhatván el, a tápanyagok feloldását lehetővé teszi és a fák termését elősegíti. Kivált oldalas helyen lesz ennek hatása szembeütő, a hol különben olvadáskor, a fagyos földről a hólé könnyen leszalad és a talajra s illetve a gyümölcsfákra jótekonny hatását nem éreztetheti. Másik előnye ezen eljárásnak az, hogy a gyümölcsfák töve köré halmozott nagyobb mennyiségű hó lassan és későre olvadván el, a talaj nem melegedhetik fel oly gyorsan alatta, mint a környezet, így a tenyészet is később indul, mihez képest a fáknek később fakadó virágját a késő tavaszi fagyok oly könnyen meg nem semmisíthetik.

— Folly Victor kolozsvári bank- és pénzváltó-üzletének regale-kártalanítási utalványok beváltására vonatkozó s lapunk jelen számához mellékelve lévő köriratát olvasóink meleg figyelmébe ajánljuk.

Piaczi értesítő.

Budapesti gabonatözsde. Legújabb jelentés. Kínálat gyenge; vételkedv mérsékelt. Buza 77—81 kg. 7 frt 75 kr.—8 frt 35 kr. Rozs új 70—72 kg. 7 frt 15 kr.—7 frt 30 kr. Arpa 60—66 kg. 6 frt 65 kr.—8 frt 75 kr. Zab új 39—41 kg. 6 frt 90 kr.—7 frt 20 kr. Tengeri 73—75 kg. 6 frt 05 kr.—6 frt 15 kr. Köles 7 frt 40 kr.—7 frt 75 kr.

N.-Várad. Január 27. Tiszta buza 5 frt 92 kr. Elegybuza 5 frt 02 kr. Rozs 4 frt 82 kr. Zab 3 frt 22 kr. Törökbuza 4 frt 68 kr. hlként. Széna kötetlen 3 frt. Alomszalma 1 frt 60 kr. mmként. Marhahus 48 kr. kg.

Állatvásárok.

Kolozsvár. Heti állatvásár. 1891. jan. 23., 29. Ló felhajtott mintegy 35 drb; eladatott 5 drb. Szarvasmarha felhajtott m. e. 550 drb; eladatott 264 drb. Juh felhajtott m. e. 60 drb; eladatott 5 drb. Sertés felhajtott m. e. 800 drb; eladatott 530 drb.

Békés-Gyula. 1891. január 21.—25. Országos állatvásár. Sertés felhajtás 50,000 drb. Eladatott 29,800 drb. Irányzat lanya. A juh-vásár a nagy hideg miatt, felhajtás hiányában elmaradt. Marhavásárra felhajtott 3200 drb ökör, tehén, borjú. Eladatott 1800 drb. 5 6 éves ökör 220—300 frt páronként. Egy éves borjú 25—30 frt drbonként. 2—3 éves tinó 160—180 frt páronként. Ló felhajtott 4000 drb. Árak jók.

Budapest-kőbányai sertésvásár. 1891. január 23. Heti üzlet — emelkedő árak mellett elég kellemes. Heti átlag árak: magyar válogatott árú 260—360 kg. nehéz, 43½—44 kr; 180—260 kg. nehéz 43½—44 kr; öreg 300 kg. tulli 42—43 kr; vidéki sertés 41—42½ kr; szerb 40—43 kr. tiszta kgrammonként Páronként 45 kg. életsúly levonás és 4% engedmény. Eléseg árak: Tengeri új 6 frt 26 kr; árpa 7 frt 30 kr. Kőbányán átvive

Erdélyi piacok.

(Árak krajczárookban.)

A piaci cikkek	Mérték	Brassó	Csiksereda	Deés	Dicső-Szent-Márton	Erzsébet-város	Fogaras	Gy.-Szent-Miklós
Tiszta buza . . .	hl.	640	625	720	550	600	600	700
Elegy buza . . .	"	420	550	640	400	500	500	—
Rozs	"	430	425	460	400	450	400	475
Árpa	"	380	400	—	—	—	—	450
Zab	"	260	200	360	260	300	240	225
Törökbuza . . .	"	420	475	540	350	350	350	470
Széna	q.	170	300	320	300	250	230	306
Szalma	"	70	70	180	180	150	140	50
Tűzifa	km	260	200	160	340	220	200	180
Marhahus . . .	kg.	40	30	36	56	36	36	32
Január		23	21	20	23	17	16	17

Kolozsvár, 1891. január 29. Tisztabuza mm. 7 frt 15 kr. Rozs 6 frt 20 kr. Törökbuza 5 frt 45 kr. Zab 6 frt 10 kr. Széna legjobb 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr. mm-ként. Marhahus 40 kr.

A piaci cikkek	Mérték	V.-Fehérvár	V.-Várad	V.-Sárhely	Maros-Várad	Medgyes	Nagy-Enyed	Nagy-Szeben	Segesvár
Tiszta buza	hl.	600	614	715	575	575	600	620	
Elegy buza	"	550	—	—	430	500	500	430	
Rozs	"	450	380	—	390	400	410	420	
Arpa	"	—	340	—	—	—	400	—	
Zab	"	325	230	660	250	300	250	260	
Törökbuza	"	425	445	570	355	390	390	350	
Széna	q.	350	350	200	120	400	150	150	
Szalma	"	210	100	150	75	240	110	120	
Tűzifa	km	250	260	300	265	220	320	230	
Marhahús	kg.	36	32	42	40	36	44	36	
Január		24	22	22	29	22	23	22	

A piaci cikkek	Mérték	Sepsi-Szent-György	Szamosújvár	Szász-Régen	Szászváros	Székelly-Udvarhely	Sz-Somlyó	Torda
Tiszta buza	hl.	600	570	600	625	600	580	600
Elegy buza	"	550	470	510	575	425	470	400
Rozs	"	400	410	450	500	390	430	400
Arpa	"	300	400	360	—	—	—	—
Zab	"	220	260	215	325	225	240	300
Törökbuza	"	410	400	380	475	400	510	380
Széna	q.	400	220	240	280	200	360	300
Szalma	"	150	160	140	160	100	250	30
Tűzifa	km.	160	180	260	180	240	130	225
Marhahús	kg.	36	36	36	32	36	30	36
Január		26	26	29	24	27	23	24

Szerkesztői üzenet k.
 Sz. N. J. Szombathalva. Szives soraira fogadja ez uton is válaszm és nagy köszönetemet lapom érdekébeni készséges buzgalmaért Szives ádvözet.
 K. S. Pozsony Szives küldeményét köszönettel vet-tük és a mint sorát ejthetjük, adni fogjuk. A jövőt illető ígéretere számítnunk és mint monostori pályatársat me-legen üdvözöljük.
 V. G. Székely. Örömmel üdvözölöm, mint régi isme-röst és monostori pályatársat. Ugy becses küldeményéért, mint lapomat illető elismerő nyilatkozatáért fogadja meleg köszönetemet. A folyton érkező elismerő nyilatkozatok szerint az új „E. G.”-val a közönség tetszését megnyer-nem sikerült, a mi fölötté nagy örömemre szolgál.
 —é. Kolozsvár. A küldöttékért fogadja meleg köszönetemet.

Felelős szerkesztő és kiadó: Sz. Szakáts Péter.

OLCSÓ KIS HIRDETÉSEK.
 Minden szó egyszeri közlése 1 kr; vastag be-tükkel szedve 2 kr. Ha a hirdető fél czime is kö-zölve lesz, a hirdetési díjon kívül minden megjele-nésnél még 30 kr. bélyegilleték jár.

E rovaton csupán termelők és állást adók vagy keresők hirdetései közöltetnek, de csak az esetben, ha a hirdetésért járó illeték előre beküldetik. Kisebb összeg postabélyegeken is beküldhető.

Alkalmazást keresők.
 Gazdatiszti állást keres egy, a kolozsmonostori gazd. tanintézetet sikerrel végzett s több évi gyakorlattal bíró nőtlen, a férfikor-ban levő egyén. Czime megtud-ható B. A. jegy alatt a kiadó-hivatalban.

Eladás és vétel
 Poland-China egy éves kora kocza-malacx kerestetik tavaszra. Ajánlatok az ár jelzésével a ki-adóhivatalba intézendők.

Bécs 1890. állami aranyérem.
 Arankamentes löhermag. nagy-szemű, magkereskedői módon tisztítva, 10 holdra 100 kiló zsákkal ötvenkét frt; 1/2 holdra 5 kilós postacsomag három frt utánvétellel szemben kapható Gróf Teleky Arvéd drassói uradalmában, u. p. Szerdahely.

Haszonbérletre kerestetik egy 5—600 holdas birtok. Tudakozód-mege-szólóvessző a tavaszra. Aján-hatni N. D. jegy alatt a kiadó-hivatalba intézendők.

Kerestetik több ezer sima cse-5—600 holdas birtok. Tudakozód-mege-szólóvessző a tavaszra. Aján-hatni N. D. jegy alatt a kiadó-hivatalba intézendők.

Gyümölcsfacsemetek, biztos fa-jok és kitünő minőségűek a ta-vaszi ültetésre nagyobb mennyi-ségben eladók. Czim E. G. E. jegy-alatt a kiadóhivatalban.

Olasz rizling szőlővessző 8—10 ezer darab eladó, 100 darabon-ként 20 krajczárjával. Hol? H. A. jegy alatt megmondja a kiadó-hivatal.

REGALE
 KÁRTALANÍTÁSI KÖTVÉNYEKET,
 valamint
 ilyenekre szóló és két évi kamatszelvénnyel ellátott
UTALVÁNYOKAT
 a hivatalos árfolyam alapján a legmagasabb árrban fizetem.

Együttal bátor vagyok figyelmeztetni, hogy az 1891. év folyamán a forgalomban levő 5%-os magyar papir-járadék-kötvényeknek egy részén az utolsó szelvény kerül beváltásra. Ennek esedékessége után csupán a szelvény-utalványok benyújtása ellenében, új szelvény-ivok fognak ki-adatni, melyeknek beszerzését készséggel közvetítem.

Folly Victor
 bank- és pénzváltó üzlete Kolozsvárt.

(18.) (2—49)

VII. és XII. csoport.
 Uj iparág meghonosítása, hulladékok és melléktermé-nyek czélszerű értékesítése, nagyban termelés és verseny-képességért.

FISCHER és HEIDBERG
 ezeltől Weil és Fischer
 vegyészeti kátrány-termékek, karbolsav kar-bolsavas méssz, karbul-oleum, kőfedéllemex és faczemint-tetítés.
GYÁRA.
 Budapesten, külső soroksári-út 9607

CARBOL-OLEUM
 legelőszőbb dióbarna színű fatelítő sze-zsindelytetőkre, kerítésekre és gazdasági es-közökre, melynek használata folytán elpus-títhatatlan tartósságot nyer a fa, a mázoló-akárki végezheti.

A carbol-oleum ára:
 hordókban 100—200 kgm-ig... 17 kr
 100 kgr. kisebb edényekben... 19
 5—10 kgr. próbaküldemények... 22
 bádo szelenczében... 22

Ajánlja egyszersmind vörös, zöid és pala-barna kátrány-festéket zsindelytetők mázolására
 Gyártmányokról árjegyzéket és használati utastá-sokat ingyen és bérmentve küldenek.

Ugyanők megfelelő %-ban részeseünek.

ASTRALINE.
 ezen kitünő minőségű (3—5.)
„biztonsági petroleum”
 mindennemű lámpában, anélkül, hogy ennek „égő”-je meg-változnék, gyönyörű fényvel ég.

Az Astraline nem füstöl és nem kellemetlen szagu.
 Ezen biztonsági petroleum gyúpontja 70° C., mi tekin-tettel arra, hogy a közönséges petroleum 28° C., az ugyneve-zett császárrolaj pedig 45° C. gyúlad meg, rendkívül tetemes.

Az Astraline felrobbanásának eshetősége teljesen ki van zárva; miről akként lehet meggyőződni, hogy meggyújtott közönséges petroleum Astralineval eloltható.

Habár az Astraline ára a közönséges petroleum árát túlhaladja is, takarékoság szempontjából is előnyös az Astraline használata, mert egy-forma nagyságu lámpákban egyenlő időtartamban kevesebb kell az Astra-lineból, mint a közönséges petroleumból.

Ezen előnyök miatt az Astraline használata ma már általános.

Kizárólagos raktár: **Hutflesz Károlynál** Kolozsvárt.

15. **HASZNÁLT** (2—3.)
 gőzmozdonyokat, cséplőgépeket, stabil gépeket,
 malom felszereléseket
 és egyéb használt gazdasági és ipari gépeket
 vesz vagy ujjakkal kicserél

DETRICH és NAGY
 gazdasági gépműhelye és gépgyári raktára
 Budapest, Lipót-körút 30. szám és Nagy-Szalontán.

Ugyanitt mindennemű gazdasági új gépek, Gubicz-féle ekék, ekerészek és talajmivelési eszközök, fecskendők, tűzoltó-felszerelések, javított gőzmozdonyok, cséplőgépek, a kettős működésű szab. pót-szal-marázók s minden géphez alkatrészek jutányos áron kaphatók.

Hutflesz Károly Kolozsvártt.

Legelőnyösebben vesz és elad

értékpapirokat, részvényeket, elsőbbségi kötvényeket, zálogleveket, ércpénzeket és idegen pénznemeket.

Kiállít utalványokat (Chegues)

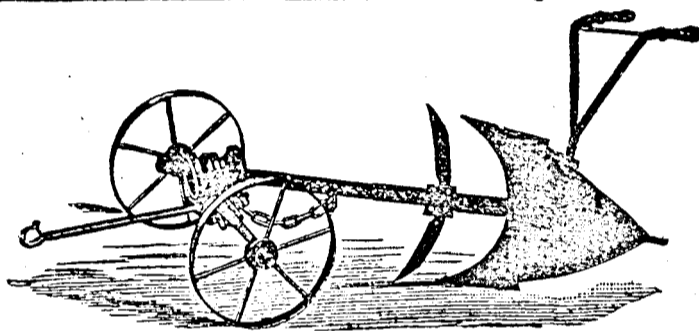
és eszközöl fizetéseket a külföld bármely piacára.

Ajánlkozik minden beföldi papir kamatszelveit az esedékesség előtt nyolc napon belül *díjmentesen* beváltani, kihuzott sorsjegyek és sorsolt értékpapírok *legolcsóbb leszámitolására* és minden a bank- és váltó-üzleti szakmába vágó üzletek eszközzésére felvilágosítást szívesen és *díjmentesen* ad.

A regále-kötvényekre szóló három évi kamatszelvevel ellátott járadék-szelveket *a legmagasabb* árban fizeti.

(12.) (3-5)

HUTFLESZ KAROLY Kolozsvártt.

Simonffy István egyes váltó vagy hegyi ekéje.

(7) **SIMONFFY ISTVÁN** (5 52)

gazdasági gépgyára, vas- és fémöntődeje
Kolozsvárt, kültorda-utca 48. sz

Elvállal kijavításra mindennemű gépeket.

Elfogad megrendeléseket gőzgépek, gőzszivattyúk, zúzógépek, malomszerkezetek, kút és vízvezetékek elkészítésére.

Készletet tart *saját gyártmányai*ból, nevezetesen egyes, kettős és három borozás ekék és taligák új szerkezetű váltó- vagy hegyi ekék és boronákból, továbbá kézi és járgányos cséplőgépek, szelelő rosták, kukorica-morzsolók, szőlő-zuzók, borsajtók és több más gépekből, melyeket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánl.

Készítményei jóságáért és használhatóságáért felelősséget vállal
Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR.

Van szerencsém Kolozsvár város közönségével tudatni, hogy **1891. január hó 1-én** könyvkereskedésem mellett (főter, plébánia-épület)

UJONNAN BERENDEZETT
NAGY

KÖLCSÖNKÖNYVTÁRT

nyitok meg.

Kölcsönkönyvtáramból magyar, német és francia könyvek, e három nyelv irodalmánát legbecesebb és legérdekesebb válogatott termékei vehetők ki.

Gondoskodva van arról, hogy a mint valamely érdekes mű megjelenik, azonnal kölcsönkönyvtáramban kapható legyen. A hosszú téli estéken nincs nevesebb szórakozás a könyvek olvasásánál. Ezt az élvezetet kölcsönkönyvtáram által a legszegényebb család is megszerezheti magának úgy Kolozsvárt, mint a vidéken.

Előfizetési árak: 10. (4-5.)

Egy óra	— frt 60 kr.	} kötetenként.
Félévre	3 frt — kr.	
Egy évre	5 frt — kr.	

Biztosíték leteendő: két kötet 2 frt, azon felül minden kötetért 1 frt.
Ezen új vállalatomhoz a n. é. közönség pártfogását kérve

teljes tisztelettel: **MARTON KALMÁN**, m. k. egy. könyvárús.

Közel kilencz ezer kötet.

Magyar, német és francia.

ÚJ BANK- ÉS PÉNZVÁLTÓ-ÜZLET KOLOSZVÁRT.

Van szerencsém a t. cz. közönség becses tudomására hozni, hogy Kolozsvárt, bel-közép-utca 10. sz. a. (Minorita-épületben)

FOLLY VICTOR

váltótörvényszékieleg bejegyzett czég alatt

BANK- ÉS PÉNZVÁLTÓ-ÜZLETET

nyitottam a következő üzletkörökkel:

Értékpapírok, arany és ezüst pénznemek és külföldi bankjegyek vétele és eladása.

Kisorsolt értékpapírok és mindennemű kamatszelvek beváltása.

Nyeremények leszámitolása és értékpapíroknak új szelvekkel való ellátása.

Utalványok kiállítása a külföldre bármely értékben. — Igérvények elárusítása.

Midőn vállalatomat a t. cz. közönség szíves figyelmébe ajánlani bátorkodom, egyszersmint kijelentem, hogy e téren való hosszas működésem, továbbá úgy a kolozsvári, mint a felső pénzüzetekkel fenntartott széles körű és előnyös összeköttetésem azon kellemes helyzetbe hoznak, hogy t. megbízóimnak mindenkor a legnagyobb előnyöket biztosíthatom.

Értékpapírok és sorsjegyek kisorsolási utánnézését díjmentesen eszközölöm és készséggel szolgállok minden a bank-üzlet körébe vágó felvilágosítással

Kiváló tisztelettel

FOLLY VICTOR.

(2.) (5-52.)

(9.) „LÖVYTUS“ FAVIASZ. (5-52.)

A hazai kertészetekben ma már kizárólag csak is ezt használják gyümölcsfák, rózsatövek nemesítésére, beteg fák gyógyítására Napon nem olvad, hidegnek, esőnek ellentáll, bogarak nem bántják, a fát teljesen fedi, levegő nem hatol át rajta. Kapható

az „I. erdélyi szab. vegyészeti gyárban“ és
Tanfű Ferencz utódánál Kolozsvárt.

500 grammos doboz	ára	frt	30
300			85
150			45

Elismerő levelek küldettek több hazai és ausztriai gazd. akadémiák és szőlészeti iskolák, magán kertészeti és faiskolák által. Kitüntette lett a bécsi, gráci, kolozsvári kiállításokon dícsérő-oklevéllel, a lüttichi kiállításon arany-éremmel. Aradon kiállítási éremmel.

Regaleváltság-kötvényeket,

15.

illetőleg

(2-20.)

UTALVÁNYOKAT

legmagasabb áron vásárol a

Kolozsvári Kereskedelmi Bank.